

Kitab Daniel - Nomer Satus Papat

Mbabar Aturan Kenabian: Ngertos Pengadilan Panlitèn lan Pengadilan Eksekutif ing Dina-Dina Pungkasan

Jeff Pippenger

2024-02-29

Kita lagi netepaké paugeran kenabian kang wis diidhèntifikasi déning Singa saka taler Yehuda ana ing pakaryané mbikak segel enem ayat pungkasan saka Daniel sewelas, ing “wektu wekasan,” ing taun 1989, nalika Uni Sovyèt disaput sirna déning sawijining aliansi rahasia antarané Ronald Reagan lan pausé Roma. Kita wis nduduhaké yèn aplikasi rangkep telu bab Roma lan tibahe Babul iku ngenali wong wadon mau lan kéwan sing ditumpaki lan dipréntahi déning dheweke ing Wahyu pitulas.

Panggambaran bab wong wadon lan kéwan galak ing bab pitulas lan wolulas mènèhi pratandha ngenani paukiman sing lumaku kanthi maju, kang Gusti Allah tindakaké marang Babil Modern, diwiwiti nalika angger-angger Minggu sing enggal bakal teka lan terus lumaku nganti Mikhaèl jumeneng lan mangsa kasempatan manungsa ditutup. Rentang wektu iku nandhani pérangan kapisan saka Paukiman Eksekutifing Allah, sing katindakaké kanthi campuran sih-rahmat-Né. Banjur, lumantar pitu pageblug pungkasan, ora ana sih-rahmat kang kacampur karo paukiman-paukuman-Né. Rong undhak-undhakan iku uga wis disimpulaké ana ing Paukiman Investigatif, sing diwiwiti tanggal 22 Oktober 1844. Paukiman investigatif diwiwiti kanthi panaliten lan paukiman tumrap wong mati, lan ing tanggal 11 September 2001, paukiman investigatif tumrap wong urip diwiwiti.

Pengadilan marang wong urip uga kabagi dadi rong mangsa, kang kapisan diwiwiti ing tanggal 11 September 2001, kanthi panaliten lan pangadilan marang wong-wong kang dadi calon supaya kalebu ana ing antarané satus patang puluh papat ewu, awit pangadilan iku diwiwiti saka brayaté Allah. Pangadilan panaliten marang wong mati mung katindakaké tumrap wong-wong kang asmane, ing sawatara wektu sajrone uripé, tau kacathet ana ing kitab kauripan. Asma-asma wong mati kang wis katulis lan kadhaftar banjur dicocogaké karo kitab dosa. Manawa padha nduwèni dosa-dosa kang durung diakoni, asma-asmane bakal dibusak saka kitab kauripan. Pangadilan panaliten marang wong urip dipasrahi katerangan minangka diwiwiti saka brayaté Allah, déné ing pangadilan panaliten marang wong mati ora perlu ana katerangan mangkono.

Ing pangadilan panalitèn tumrap wong urip, Sabdaning Allah kanthi cermat negesi yèn pangadilan iku sajroning wektu panyegelan tumrap wong satus patang puluh papat ewu diwiwiti ing Yérusalèm, yaiku pasamuwané Allah. Kitab Suci maringi paseksi langsung kapindho tumrap kasunyatan iki.

Awit wis tekan wektuné pangadilan kudu diwiwiti saka omahé Allah; lan manawa iku luwih dhisik diwiwiti saka kita, kepriyé bakal pungkasané wong-wong kang ora manut

marang Injil Allah? 1 Petrus 4:17.

Paukuman marang wong urip diwiwiti ing Yerusalem, omahé Allah, lan ana wektu tartamtu nalika paukuman iku diwiwiti. Paukuman marang wong urip diwiwiti ing Yerusalem nalika piranti tinta panulisé juru tulis lumaku ngliwati Yerusalem lan maringi tandha marang para priya lan wanita kang nggresah lan nangis marga saka sakèhé nistha kang katindakaké ing pasamuwan uga ing nagara.

Golongan sing ora manut marang Injil iku diidentifikasi ing Wahyu pasal pitu minangka kontras karo satus patang puluh papat èwu, ing kono Yohanes ngenali wong-wong mau minangka kumpulan gedhé. Kumpulan gedhé iku nggambarake sawijining golongan jiwa-jiwa urip sing diadili sajrone wektu pangadilan tumrap wong-wong urip, yaiku wong-wong sing durung netepi angger-anggering Allah kanthi sampurna, amarga padha wis ngibadah ing dina srengéngé kagungan paus. Nalika angger-angger Minggu sing bakal enggal lumaku ing Amérika Sarékat iku ditetepake, wong-wong sing wis dipaténi meterai déning malaékat sing nggawa piranti tinta panulis ing Yéhezkièl pasal sanga, kang uga minangka pemateraian ing Wahyu pasal pitu, bakal diangkat dadi panji. Banjur wong-wong sing saiki durung manut marang Injil bakal dipuntuntut tanggung jawab marang Sabat dina kapitu.

“Nanging umat Kristen saka generasi-generasi kapungkur netepi dina Minggu, kanthi nyangka manawa kanthi mengkono padha netepi dina Sabat miturut Kitab Suci; lan saiki ana wong-wong Kristen sejati ing saben pasamuwan, kalebu uga ing pasamuwan Katulik Roma, kang kanthi jujur pracaya manawa dina Minggu iku Sabat kang katetepake déning Allah. Allah nampani katulusan ancas lan kajujuraning atiné ana ing ngarsané Panjenengané. Nanging manawa pangreksaning dina Minggu bakal dipaksakaké déning angger-angger, lan jagad bakal dipadhangi prakara kewajiban netepi Sabat kang sejati, mula sapa waé kang nerak dhawuhing Allah supaya manut marang pranatan kang ora nduwèni wewenang luwih luhur kejaba mung saka Roma, kanthi mangkono bakal ngormati kepausan ngungkuli Allah. Panjenengané lagi mènèhi pakurmatan marang Roma lan marang kakuwasan kang ngetrapaké pranatan kang katetepaké déning Roma. Panjenengané lagi nyembah kéwan iku lan recaé. Nalika iku, manawa manungsa nampik pranatan kang déning Allah wis kacethakaké minangka tandha panguwasané, lan ing panggonané ngormati apa kang dipilih déning Roma minangka pratanda kaluhuran kakuwasané, kanthi mangkono padha bakal nampa tandha kasetyan marang Roma—‘tandha kéwan iku.’ Lan ora nganti prakara iki dipasrahaké kanthi cetha ana ing ngarepé rakyat, lan padha digawa milih antarané dhawuh-dhawuhe Allah lan pepakon-pepakoning manungsa, wong-wong kang tetep nerak bakal nampa ‘tandha kéwan iku.’” *The Great Controversy*, 449.

Panji-panjié wong-wong kang dipateraèkaké iku Panjenengané sing nimbali wong-wong kang ora manut marang Injil supaya mlebu ing katumutèn.

Lan ing dina iku bakal ana oyod Isai, kang bakal ngadeg dadi panji tumrap para bangsa; marang Panjenengané para bangsa liya bakal padha ngupaya; lan papan pangaso

Panjenengané bakal mulya. Lan bakal kelakon ing dina iku, manawa Pangéran bakal ngacungaké tangané manèh kaping pindho kanggo ngrebut bali turahan umaté, kang isih kari, saka Asyur, lan saka Mesir, lan saka Patros, lan saka Kus, lan saka Elam, lan saka Sinear, lan saka Hamat, lan saka pulo-pulo segara. Lan Panjenengané bakal ngedegaké panji tumrap para bangsa, lan bakal nglumpukaké wong-wong buwangan Israel, lan ngimpun bebarengan wong-wong Yéhuda kang kasebar saka patang pojok bumi. Yesaya 11:10–12.

Wong-wong sing sapunika boten manut Injil dipunadili nalika taksih gesang, nanging pangadilanipun kedah ngetutaken pangadilan pamriksan tumrap wong urip ing antawisipun satus patang puluh papat ewu, awit piyambakipun namung saged dipunparingi pepènget kanthi nyumurupi para priya lan wanita ingkang ngasta segelipun Allah sajroning krisis undhang-undhang Minggu ingkang enggal rawuh.

“Pakaryané Roh Suci iku kanggo ngyakinaké jagad bab dosa, bab kabeneran, lan bab pangadilan. Jagad mung bisa diwènèhi pepènget kanthi ndeleng wong-wong sing pracaya marang kayektèn disucekaké lumantar kayektèn, tumindak miturut asas-asas kang luhur lan suci, lan nuduhaké kanthi teges lan mulya garis pambédan antarané wong-wong sing netepi dhawuh-dhawuhé Allah lan wong-wong sing ngidak-idak dhawuh-dhawuh iku ana ing sangisoring sikilé. Pangudusan déning Roh nandhakaké cethané béda antarané wong-wong sing nduwèni segelé Allah lan wong-wong sing netepi dina pangaso palsu. Nalika pacoban iku teka, bakal kabukten kanthi cetha apa tandhané kéwan iku. Iku yaiku netepi dina Minggu. Wong-wong sing sawisé wis krungu kayektèn, isih tetep nganggep dina iki suci, padha nyangga pratandhané manungsa dosa, kang nyana arep ngowahi wektu lan angger-angger.” Bible Training School, December 1, 1903.

Pangadilan eksekutif, yaiku papan pakaryan Éliah katelu kaleksanan, diwiwiti nalika angger-angger Minggu kang bakal enggal teka diwetokaké. Iku dumadi saka rong mangsa wektu; ing mangsa kapisan, paukuman-paukumané Allah kasawur karo sih-rahmat tumrap wong-wong kang sapunika durung mituhu marang Injil, banjur sawisé iku diterusaké déning pitu pageblug pungkasan kang katibakaké tanpa sih-rahmat.

“Wektu cobaning sih-rahmat ora bakal lumaku luwih suwé manèh. Saiki Allah lagi mundhut tangan-Nya kang nahan saka bumi. Wis suwé Panjenengané ngandika marang para priya lan wanita lumantar pakaryaning Roh Suci-Nya; nanging wong-wong mau ora nggatèkaké panggilan iku. Saiki Panjenengané ngandika marang umaté, lan marang jagad, lumantar paukuman-paukuman-Nya. Wektuné paukuman-paukuman iki iku wektu sih-rahmat tumrap wong-wong sing durung olèh kalodhangan kanggo sinau apa kang dadi kayektèn. Kanthi alus Gusti bakal mirsani wong-wong mau. Manah sih-rahmat-Nya kagugah; tangan-Nya isih kaulur kanggo nylametaké. Wong akèh banget bakal ditampahi mlebu ing kandhang kaslametan, yaiku wong-wong sing ing dina-dina pungkasan iki bakal krungu kayektèn kaping pisan.” Review and Herald, November 22, 1906.

Wong-wong kang ora manut marang Injil iku “wedhus liyane” sing diprasetyakaké déning Gusti Yesus bakal ditimbali, lan padha bakal krungu swarané nalika Panjenengané nimbali.

Lan Ingsun isih nduwèni wedhus-wedhus liyané, kang ora kalebu ing kandhang iki; iku uga kudu Dakgawa, lan wong-wong mau bakal ngrungokaké swaraning Sun; lan bakal ana siji kandhang lan siji pangon. Yokanan 10:16.

“Swara” kang padha dirungokake iku yaiku “swara” kapindho saka Wahyu pasal wolulas, kang sesambat kanthi sora nalika hukum Minggu kang enggal bakal teka, nalika paukuman marang sundel agung iku dilipatgandhakaké, awit dhèwèké wis ngebaki tuwung mangsaning pangémané tumrap dosa.

“Sang nabi ngandika, ‘Aku weruh malaékat liyané tumurun saka swarga, kagungan panguwasa gedhé; lan bumi padhang marga saka kamulyané. Lan dhèwèké sesambat kanthi rosa nganggo swara banter, pangandikané: Babil kang gedhé wis rubuh, wis rubuh, lan wis dadi padunungané dhemit-dhemit’ (Wahyu 18:1, 2). Iki iku pesen kang padha karo kang kaparingaké déning malaékat kapindho. Babil wis rubuh, ‘amarga dhèwèké ndadèkaké sakehing bangsa ngombé anggur bebenduning jinahe’ (Wahyu 14:8). Apa ta anggur iku?—Piwulang-piwulang palsuné. Dhèwèké wis maringaké marang donya sabat palsu minangka gantiné Sabat saka pepakon kaping papat, lan wis mbalèni goroh kang sapisan diucapaké déning Iblis marang Hawa ana ing Éden,—yaiku manawa jiwa iku langgeng kanthi alamiah. Akeh kaluputan liyané kang padha golongané wis disebaraké kanthi amba, ‘mulangaké pepakoning manungsa dadi piwulang’ (Matius 15:9).”

“Nalika Gusti Yesus miwiti paladosanipun ing ngarsaning umum, Panjenenganipun nyucekake Padaleman Suci saking panajisan sacrilegious ingkang najisaken. Ing antawisipun tindak pungkasan saking paladosanipun wonten panyucekan kaping kalih tumrap Padaleman Suci. Mekaten ugi, ing pakaryan pungkasan kangge pepeling dhateng donya, kalih panggilan ingkang cetha kaparingaken dhateng pasamuwan-pasamuwan. Pawartos malaekat kapindho punika, ‘Babil wis rubuh, wis rubuh, kutha ageng iku, amarga panjenengane wis ndadekake sakehing bangsa ngunjuk angguring bebenduning jinahe’ (Wahyu 14:8). Lan ing pameca sora saking pawartos malaekat katelu kapireng swara saking swarga ngandika, ‘Padha metu saka ing kono, he umat-Ku, supaya kowe aja melu njupuk pandumaning dosane, lan supaya kowe aja nampani pagebluge. Awit dosa-dosane wis tekan swarga, lan Gusti Allah wis kelingan marang pialane’ (Wahyu 18:4, 5).” Selected Messages, buku 2, 118.

Nalika hukum Minggu ing Amerika Serikat enggal bakal rawuh, paukuman eksekutif kang progresif marang Babil Modern diwiwiti, lan periode pungkasan saka paukuman tumrap wong urip wiwit nalika loro paukuman iku tumpang-tindih. Utusan katelu kang nyawisake dalan tumrap pakaryan Sang Utusan Prajanjian makili pakaryan sajrone mangsa paukuman tumrap wong urip kang diwiwiti tanggal 11 September 2001, lan dipungkasi nalika sing pungkasan saka antarane wong-wong kang saiki durung mituhu marang Injil krungu swara kapindho saka Wahyu pasal wolulas, lan metu saka Babil. Pakaryan iku ngenali panyucekan

lan pambusekan Padaleman Suci saka wong satus patang puluh papat ewu ing wiwitaning pelayanan sang utusan kang nyawisake dalan, banjur pambusekan lan panyucekan Padaleman Suci saka umat wong akèh banget ing pungkasaning pelayanan sang utusan kang nyawisake dalan tumrap Sang Utusan Prajanjian.

Nalika angger-angger dina Minggu sing bakal enggal teka, pratandha kakuwataning Allah sing dumadi ing Pentakosta bakal kaulang maneh.

“Ora siji waé saka antarané kita bakal tau nampa meterainé Gusti Allah sajroning kalawan budi pekerti kita isih ana cacad utawa rereged siji waé. Iku dipasrahaké marang kita supaya mbeneraké cacad-cacad ing budi pekerti kita, lan nyucekaké padalemaning nyawa saka saben rereged. Banjur udan pungkasan bakal tumiba marang kita kaya udan wiwitan tumiba marang para murid ing Dina Pentekosta....”

“Apa kang padha koklakoni, para sadulur, sajroning pakaryan agung nyawisake dhiri? Wong-wong kang nyawiji karo donya iku nampani cetakan kadonyan lan lagi nyawisake awake kanggo tandha kewan mau. Wong-wong kang ora ngendel marang awake dhewe, kang ngasorake awake ana ing ngarsané Gusti Allah lan nucèkaké nyawané lumantar mituhu marang kayekten, iku lagi nampani cetakan kaswargan lan nyawisake awake kanggo segelé Gusti Allah ana ing bathuke. Nalika dhawuh iku metu lan cap mau dipracithakaké, wataké bakal tetep resik lan tanpa cacad salawas-lawasé.” Testimonies, volume 5, 214, 216.

Ing kéné iki ana apa sing katon kaya sawijining bedaning pratélan ing Sabda kenabian kang bisa dadi sandhungan, sanadyan satemené ora prelu mangkono. Nalika Pentakosta ing jaman para murid, pekabaran kang kaparingan kakuwatan iku ora digawa marang para bangsa liya, yaiku wong-wong kang ora manut marang Injil ing mangsa angger-angger Minggu kang bakal enggal teka. Pekabaran kang kaparingan kakuwatan nalika Pentakosta iku digawa marang Israel kuna, kang sajrone telung setengah taun manèh isih ana ing wektu pacoban pungkasané.

Pitung puluh minggu wis katetepake tumrap ummatmu lan tumrap kutha sucimu, kanggo ngrampungake panerak, lan ngentasake dosa-dosa, lan ngadani pangruwating kaluputan, lan nglebetake kabeneran langgeng, lan nyelakake wahyu lan pameca, lan njebadi Kang Mahasuci. Daniel 9:24.

Piwulang kang kasengkuyung kuwasa ing Pentakosta iku durung kabekta marang wong-wong kang ora mituhu marang Injil nganti Stefanus dibenturi watu ing taun 34. Sadulur White asring nandhesake prakara iki.

“Banjur, pangandikané malaékat, ‘Panjenengané bakal netepaké prajanjian karo wong akèh sajroning sawektu saminggu [pitung taun].’ Sajroning pitung taun sawisé Sang Juru Slamet miwiti paladosan-É, Injil kudu diwartakaké mliginé marang wong-wong Yahudi; telung taun setengah déning Kristus piyambak; lan sawisé iku déning para rasul. ‘Ing satengahing minggu iku Panjenengané bakal ndadèkaké kurban lan pisungsung mandheg.’ Daniel 9:27. Ing mangsa semi taun A. D. 31, Kristus, kurban sejati iku,

kaunjukaké ana ing Kalvari. Banjur geber Pedaleman Suci suwèk dadi loro, minangka pratandha yèn kasucèn lan makna paladosan kurban wis sirna. Wektuné wis teka supaya kurban lan pisungsung kadonyan iku mandheg.”

“Satunggal minggu—pitung taun—mungkasi ing A. D. 34. Banjur lumantar panggebug watu marang Stefanus, wong-wong Yahudi pungkasane nyegel panampiké marang Injil; para sakabat, sing kabuyar menyang mancanegara déning panganiaya, ‘lunga menyang endi-endi martakaké pangandika’ (Kisah Para Rasul 8:4); lan ora suwé sawisé kuwi, Saulus, sang panyiksa, kapitulungan mratobat, lan dados Paulus, rasul tumrap bangsa-bangsa liya.” *The Desire of Ages*, 233.

Piwulang kang diparingi kakuwatan ing dina Pentakosta, sèket dina sawisé wunguné Sang Kristus, selaras karo angger-angger Minggu nalika Injil nimbali wedhus-wedhus liyané kagungané Kristus supaya metu saka Babil, nanging dudu nganti telung taun setengah sawisé salib wong-wong Yahudi “ngesahaké penampikané marang Injil,” lan banjur piwulang iku tumuju marang para bangsa liya, yaiku wong-wong kang nalika iku ora manut marang Injil. Kaya-kaya ana tetentangan kang saya cetha déning pamastèkaké yèn ing taun 34 Masehi wong-wong Yahudi ngesahaké penampikané marang Injil, awit Sister White ngandika liya.

“Awit kabèh tatanan ritual mau minangka pralambang tumrap Sang Kristus, mula tanpa Panjenengané tatanan iku ora ana regané. Nalika wong-wong Yahudi ngesahaké panampikané marang Kristus kanthi masrahaké Panjenengané marang pati, wong-wong mau nolak samubarang kabèh sing maringi teges marang padalemané Allah lan sakèhé pangibadahé. Kasucèné wis sirna. Iku wis katetepaké tumuju marang karusakan. Wiwit dina iku pisungsung kurban lan pangibadah sing ana gegayutané karo iku dadi tanpa teges. Kaya déné pisungsungé Kain, iku ora ngandharaké pracaya marang Sang Juru Slamet. Kanthi matèni Kristus, satemené wong-wong Yahudi wis ngrusak padalemané dhéwé. Nalika Kristus kasalib, krobong njero ing padalemané Allah suwek dadi loro saka ndhuwur tekan ngisor, minangka pratandha yèn kurban gedhé kang pungkasan wis katindakaké, lan yèn tatanan pisungsung kurban wis tekan pungkasané kanggo ing salawas-lawasé.” *The Desire of Ages*, 165.

Apa wong-wong Yahudi ngesahaké panampikané marang Injil nalika watu-watané Stefanus, apa nalika salibé Kristus? Prabédan sing kaya-kaya saling bertentangan iki ana gandhèngané karo sing kaya-kaya bertentangan ing ngenali kawujudané pangwasané Gusti Allah ing Pentakosta karo angger-angger Minggu sing bakal enggal teka.

Kula gadhah ancas badhé ngresiki pratentangan ingkang katingal punika wonten ing artikel salajengipun, nanging kula kepéngin ngélingaké kita bilih ancas saking tetimbangan punika piyambak adhedhasar kasunyatan ingkang dipunmangertosi déning para nabi, bilih umat Laodikia kagunganipun Gusti Allah ing dinten-dinten pungkasan boten mangertos pangadilan. Kita sampun ngginakaken wekdal kanggé nyemak malih manéka warna mangsa saha ancas pangadilan supados cetha kados pundi pangadilan panyelidikan lan pangadilan eksekutif kalih-kalihipun pepanggihan wonten ing hukum Minggu ingkang badhé enggal

rawuh. Supados saged mirsani wahyu ingkang gegandhengan kaliyan pratentangan-pratentangan ingkang katingal ingkang nembe kemawon kita aturaken, unsur-unsur punika kedah dipuntinjau malih.

Kita badhé nglajengaken panaliten punika wonten ing artikel salajengipun.

“Para Katulik Roma ngakoni yèn owah-owahan dina Sabat iku ditindakaké déning gréjané, lan owah-owahan iki dhéwé padha dipacak minangka bukti saka wewenang luhur gréja. Wong-wong mau nyatakaké yèn kanthi ngreksa dina kapisan ing minggu minangka Sabat, para Protestan sajatiné ngakoni kakuwasané kanggo netepaké pranatan ing prakara-prakara ilahi. Gréja Roma durung tau nyélaki tuntutané marang kaluputan; lan nalika donya lan gréja-gréja Protestan nampa Sabat palsu sing digawé déning gréja iku, déné padha nampik Sabaté Yéhuwah, sajatiné padha ngakoni tuntutan iku. Wong-wong mau bisa waé nyebut wewenang kanggo owah-owahan iki, nanging sesaté panalarané gampang katitik. Wong papis cukup landhep kanggo weruh yèn para Protestan lagi ngapusi awaké dhéwé, kanthi sengaja meremaké mripat marang kasunyatan kang ana ing prakara iki. Nalika pranatan dina Minggu saya olèh pambyantu, dhèwèké bungah, kanthi rumangsa yakin yèn pungkasane bab iku bakal nggawa saindenging jagad Protestan ana ing sangisoré panji-panji Roma.”

“Pangowahan dina Sabat iku minangka tandha utawa cap wewenangé gréja Roma. Wong-wong kang, sawisé mangertèni tuntutané pepakon kaping papat, milih netepi sabat palsu minangka gantiné Sabat kang sejati, kanthi mangkono padha maringaké pakurmatan marang kakuwatan kang mung déning kuwi waé prakara iku diprentahaké. Caping kéwan iku yaiku Sabat kepausan, kang wis ditampa déning donya minangka gantiné dina kang wis katetepaké déning Allah.

“Nanging wektu kanggo nampa tandha kewan galak, kaya dene wis katetepake ana ing ramalan, durung tekan. Wektu panggodhane durung teka. Ana wong-wong Kristen sejati ana ing saben pasamuwan, kalebu uga ing pasamuwan Katulik Roma. Ora ana siji waé sing katamtokake paukuman sadurunge wong-wong mau nampa pepadhang lan weruh kewajibané pepakon kaping papat. Nanging nalika dhawuh bakal metu kanggo ngetrapake dina Sabat palsu, lan nalika bengoking swara sora saka malaekat katelu bakal ngélingake manungsa supaya aja nyembah kewan galak lan recané, garis pamisah antarané kang palsu lan kang sejati bakal katarik kanthi cetha. Banjur wong-wong sing isih tetep nerak bakal nampa tandha kewan galak ana ing bathuke utawa ana ing tangane.

“Kanthi tindak kang cepet kita saya nyedhaki mangsa iki. Nalika gréja-gréja Protestan bakal manunggal karo kakuwatan sekuler kanggo nyengkuyung agama palsu, kang tumrap nentang iku para leluhuré biyèn nandhang panganiaya kang paling sengit, nalika semana Sabat kapapalen bakal dileksanakaké lumantar panguwasa gabungan gréja lan nagara. Bakal ana murtad nasional, kang bakal mungkasi mung ana ing karusakan nasional.” Bible Training School, February 2, 1913.